

Det skal du vide, før du starter:

Navn på mindst én af parterne
Navn på det sted - det sogn - hvor vielsen er foregået
Et (evt. cirka-) tidspunkt for vielsen

Kender du sognet, hvor vielsen er sket?

NEJ

JA

Udenfor København

Har du et stednavn, kan du finde sognets navn i Postadressebogen.

Den står ved registraturerne i vejledningen. Som regel sker vielsen i brudens hjem sogn.

Du kan også slå fx et landsbynavn op i Trap: Danmark som står på læsesalen. Trap står to reoler før de små fede, røde adelsårbøger.

Brug registerbindet, så får du henvisning, til det bind og den side, hvor du kan se, hvilket sogn stedet hører til.

I København

Find adressen, hvor parterne boede, i Kraks vejviser.

Den står i Publikumsmagasinet, reol "I".

I de nyere årgange står der, hvilket kirkesogn en gade hører til.

Brug Krak-udgaven for dét år, hvor vielsen er sket.

Du kan også på landsarkivets hjemmeside www.sa.dk/lak under At bruge arkivet på siden "Hent - og - print" finde oversigter over, hvilke gader der hører til hvilket sogn. Oversigterne dækker perioden 1787-1890.

Er vielsen sket før 1891 på Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm?

Så skal du bruge filmkort med kirkebøger i mikrosalen. Visse kirkebøger findes også i fotokopi.

Kortene står i røde mapper i sognenummerorden. Du kan finde numrene på sognenummerkortene som hænger i vejledningen og i selvbetjeningsmagasinet.

I kirkebogsregistraturen kan de se, hvilke kortnumre du skal have fat i. Registraturen står bl.a. i vejledningen og mikrosalen.

Er vielsen sket efter 1891 på Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm?

Hvis hele bogens indhold er tilgængeligt, henter du den selv frem i selvbetjeningsmagasinet.

Indeholder den også oplysninger, som ikke er tilgængelige, skal den bestilles frem. Du skal udfylde en **hvid bestillingsseddel** (se eksempel på bagsiden). Brug registraturerne i registraturbiblioteket i vejledningen for at finde frem til det rigtige bind af kirkebogen.

Er vielsen sket før 1891 på Fyn, i Sønderjylland eller Nørrejylland?

Du kan finde kirkebøgerne på filmkort i mikrosalen

Sogne i Nørrejylland

er opdelt efter pastoratsnumre.

Der er hæfter med nummernøgler i mikrosalen.

Fynske og sønderjyske sogne står efter et alfabetisk system.

Er vielsen sket efter 1891 på Fyn, i Sønderjylland eller Nørrejylland?

Du må besøge det landsarkiv, der dækker området. Visse år findes dog på rullefilm i Rigsarkivet.

HUSK altid at taget et gult skilt med dit pladsnummer med ud i selvbetjeningsmagasinet, så du kan sætte det på kirkebogens plads, hvis du tager bogen med ind på læsesalen

STATENS ARKIVER

LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND
LOLLAND-FALSTER & BORNHOLM

Vielse

Christian den 5 s Danske Lov fra 1683 gjorde kirkelig vielse til den eneste lovlige måde at blive gift på. Først efter 1851 kunne man blive borgerligt viet, hvis man opfyldte visse betingelser.

Trolovelse

Indtil 1799 blev et brudepar først blev trolovet. De erklærede overfor en præst og nogle vidner, at de ville gifte sig med hinanden. Den egentlige vielse skete først senere. Trolovelse var bindende, så man kunne ikke uden videre slå op og gifte sig med en anden. På landet var det almindeligt at folk flyttede sammen og sov sammen, når trolovelsen var overstået. Så mange almuekvinder var gravide - eller nybagte mødre - når de blev gift.

Forlovere og ægteskabsalder

For at blive trolovet og gift skulle parret og to vidner skrive under på, at parterne fx ikke var for nært beslægtede eller trolovet med andre i forvejen. Disse forlovere var tit slægt til brudeparret. En forordning fra 1824 præciserede, at præsten skulle foretage lysning i 3 på hinanden følgende søndage i kirken. Parret måtte heller ikke være for unge. Efter Danske Lov fra 1683 skulle manden

mindst være mindst 20 og kvinden 16. Men aldersgrænserne har været forskellige gennem tiden. Dispensation fra reglerne kaldes kongebrev. Kongelig tilladelse til ægteskab kan bl.a. findes i Danske Kancelli på Rigsarkivet eller i amtsjournalen her på Landsarkivet.

Bryllup omkring år 1900?

Det er tit en god idé at finde frem til indførslen, der fortæller om dåb af ægteparrets første barn. Under "anmærkninger" i kirkebogen kan der stå, hvor parret er gift. Det er dog ikke altid, at præsten har skrevet denne oplysning. Omkring 1890 - 1920 er der også nogle præster, der har skrevet noter om hhv. faderens og moderens fødselsdata.

Kirkebøger på internettet

Du kan også finde en række kirkebøger før 1892 på internettet på siden www.arkivalieronline.dk. Der er tale om indskanninger af de mikrokort, som du også kan bruge på mikrosalen.

Sådan kan bestillingssedlen se ud ved bestilling af delvist tilgængeligt materiale:

 STATENS ARKIVER LANDSARKIVET FOR SJÆLLAND LOLLAND-FALSTER & BORNHOLM		Bruger (efternavn først) JENSEN, JENSINE		Udfyldes af bruger															
Dato 29.02		Plads nr. 43																	
bestiller følgende arkivalier BRUG BLOKBOGSTAVER																			
Arkivskaber (myndighed, institution, person eller organisation) Udby sogn																			
Titel (arkivaliernes betegnelse ifølge registraturen) Kirkebog																			
År (fra-til) 1943 - 1964		Evt. journalnummer (sagens nummer)		Evt. bestillingsnummer (ifølge registratur) 3-551-14															
<table border="1"> <tr> <td>Kan ikke udleveres:</td> <td>Benyttet ved skranken</td> <td>Utilgængelig</td> <td>Skrobelig</td> <td>Er filmet</td> <td>Er udlånt</td> </tr> <tr> <td>Eksp. af:</td> <td>Initialer</td> <td>Bd.</td> <td>Pk.</td> <td>Læg</td> <td>Stk.</td> <td>Film etc.</td> <td>Kort</td> </tr> </table>						Kan ikke udleveres:	Benyttet ved skranken	Utilgængelig	Skrobelig	Er filmet	Er udlånt	Eksp. af:	Initialer	Bd.	Pk.	Læg	Stk.	Film etc.	Kort
Kan ikke udleveres:	Benyttet ved skranken	Utilgængelig	Skrobelig	Er filmet	Er udlånt														
Eksp. af:	Initialer	Bd.	Pk.	Læg	Stk.	Film etc.	Kort												
Flere arkivenheder (bind, pakker etc.) må kun bestilles på samme seddel, når de er fortløbende																			